

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα



ING για SVB: Ομοιότητες και διαφορές με την χρηματοοικονομική κρίση του 2008

Μνήμες της παγκόσμιας χρηματοοικονομικής κρίσης του 2008 ξυπνά η κατάρρευση της Silicon Valley Bank, της 16ης μεγαλύτερης τράπεζας των ΗΠΑ. Έπειτα από την «πυροσβεστική» παρέμβαση των αμερικανικών αρχών, η ING βλέπει ομοιότητες αλλά και σημαντικές διαφορές με το 2008 και προειδοποιεί πως είναι πολύ νωρίς για να πει κανείς ότι ο χρηματοοικονομικός κλάδος έχει ξεπεράσει τον κίνδυνο. «Μέχρι στιγμής, το σύστημα φαίνεται καλά, αλλά το επόμενο διάστημα πρέπει να αντιμετωπίζεται με επιφύλαξη, για κάθε ενδεχόμενο», σημειώνουν οι αναλυτές του επενδυτικού οίκου, καθώς θεωρούν ότι υπάρχουν και άλλες προβληματικές τράπεζες, όμως αυτές είναι κυρίως μικρές και πιθανότατα δεν αποτελούν συστημικό κίνδυνο.

Όπως επισημαίνει η ING (την έκθεση παρουσιάζει το Money Review), έχει ήδη υπάρξει ένας βαθμός contagion (μετάδοσης της κρίσης) στην αγορά, λόγω των φόβων ότι και άλλες τράπεζες θα έχουν την τύχη της SVB.

Όλες οι τράπεζες διατηρούν στα χαρτοφυλάκιά τους ομόλογα, για διάφορους λόγους. Στο παραδοσιακό τραπεζικό μοντέλο, οι τράπεζες συγκεντρώνουν καταθέσεις τις οποίες χρησιμοποιούν για να δίνουν δάνεια. Οι τράπεζες έχουν, όμως, την επιλογή να επενδύσουν σε ομόλογα αντί να δώσουν δάνεια, κάτι που εφαρμόζεται κυρίως όταν δεν υπάρχει αρκετή ζήτηση για δάνεια ή όταν οι όροι της χορήγησης δανείων είναι λιγότερο ελκυστικοί.

Αυτό που ήταν ασυνήθιστο στην περίπτωση της SVB ήταν ότι η τράπεζα είχε πολύ μεγαλύτερο μέρος της καταθετικής της βάσης σε μακροπρόθεσμα ομόλογα, αντί σε χορηγήσεις δανείων. Αυτό σημαίνει ότι ήταν πιο ευάλωτη από άλλες τράπεζες στις επιδόσεις του χαρτοφυλακίου ομολόγων της.

Συνέχεια...

Συνεπώς, όπως εξηγεί η ING, οι περισσότερες τράπεζες έχουν χαμηλότερη αναλογία ομολόγων/δάνεια, και άρα είναι λιγότερο ευάλωτες σε ένα επεισόδιο σαν και αυτό που έπληξε την SVB.

«Αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν άλλες SVB εκεί έξω», τονίζουν οι αναλυτές της ING. Η υπουργός Οικονομικών των ΗΠΑ, Janet Yellen, παραδέχθηκε ότι κάποιες άλλες τράπεζες βρίσκονται υπό παρακολούθηση. Μέχρι στιγμής, ο οίκος θεωρεί ότι οι πιθανές προβληματικές τράπεζες είναι λίγες και δεν είναι συστηματικά σημαντικές. Αλλά ακόμα και έτσι, ο φόβος της μετάδοσης της κρίσης (contagion) είναι αυξημένος. «Στο τέλος, το τραπεζικό σύστημα είναι ένα παιχνίδι εμπιστοσύνης», εξηγούν οι αναλυτές της ING.

Ο οίκος προειδοποιεί ότι ενδεχομένως να υπάρξουν περαιτέρω εντάσεις στις μικρότερες τράπεζες, κάτι που είναι αναμενόμενο σε αυτό το στάδιο του επιτοκιακού κύκλου, όπου η Fed έχει αυξήσει το κόστος χρήματος από το μηδέν κοντά στο 5%.

Οι εντάσεις αυτές πιθανότατα θα ξεφουσκώσουν, αλλά χρειάζεται περισσότερος χρόνος για να είμαστε σίγουροι, εκτιμούν οι αναλυτές της ING.



Στη «δίνη» της SVB οι τραπεζικές μετοχές – Μαζική φυγή στην ασφάλεια

Συνεχίστηκε και σήμερα το «άγριο σφυροκόπημα» των τραπεζικών μετοχών και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, παρά τις καθησυχαστικές δηλώσεις κορυφαίων αξιωματούχων και τη δέσμευση του Αμερικανού προέδρου Τζο Μπάιντεν να κάνει ό,τι είναι εφικτό προκειμένου να εξασφαλιστεί η ασφάλεια του τραπεζικού συστήματος.

Οι ευρωπαϊκές μετοχές έκλεισαν με απότομη πτώση, με τις τράπεζες να γνωρίζουν την χειρότερη συνεδρίαση σε διάρκεια μεγαλύτερη του έτους. Ο πανευρωπαϊκός χρηματιστηριακός δείκτης STOXX 600 έκλεισε με απώλειες 2,34%, στη μεγαλύτερη πτώση στη διάρκεια του τρέχοντος έτους.

Οι τράπεζες βούλιαξαν 5,65%, στην χειρότερη πτώση από τις 4 Μαρτίου του 2022, σύμφωνα με στοιχεία της Eikon, οπότε είχαν σημειώσει απώλειες 6,6%, εν μέσω προειδοποιήσεων για τον αντίκτυπο του πολέμου στην Ουκρανία.

Η ελεύθερη πτώση των μετοχών λαμβάνει χώρα παρά το γεγονός ότι η HSBC συμφώνησε να αγοράσει το βρετανικό βραχίονα της προβληματικής SVB στη συμβολική τιμή της μίας στερλίνας με τις καταθέσεις των πελατών να προστατεύονται στο πλαίσιο της συμφωνίας.

Η μετοχή της HSBC υποχώρησε 4%, ενώ της Commerzbank κατέγραψε απώλειες 12% και της Credit Suisse άνω του 9%.

Στις ΗΠΑ, η First Republic Bank βούλιαξε 76,6%, παρά το γεγονός ότι εξασφάλισε νέα χρηματοδότηση, ενώ σε ελεύθερη πτώση βρέθηκαν και οι υπόλοιπες τοπικές τράπεζες. Η εν λόγω τράπεζα κατάφερε να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των πελατών για απόσυρση κεφαλαίων με τη βοήθεια έξτρα χρηματοδότησης από την JP Morgan Chase, με τραπεζικούς κύκλους να καθησυχάζουν ότι δεν υπήρξαν μαζικές εκροές κεφαλαίου. Ο δείκτης τραπεζών του S&P 500 έκλεισε με απώλειες 6,3%, ενώ ο δείκτης KBW γνώρισε τη μεγαλύτερη διήμερη πτώση από την έναρξη της πανδημίας.

Την ίδια στιγμή, οι επενδυτές στράφηκαν στο ασφαλές καταφύγιο των κρατικών ομολόγων με τις αποδόσεις τους να καταγράφουν κάθετη πτώση τόσο στις ΗΠΑ όσο και στην Ευρώπη, με τις χρηματαγορές να επαναπροσδιορίζουν τη στάση τους όσον αφορά στις περαιτέρω επιτοκιακές αυξήσεις από Fed και ΕΚΤ.

Η απόδοση του διετούς αμερικανικού κρατικού ομολόγου υποχώρησε περισσότερο από 50 μονάδες βάσης, στη μεγαλύτερη ημερήσια πτώση σε διάρκεια δεκαετιών, κάτω από το 4%. Από την Τετάρτη, έχει παρουσιάσει τη μεγαλύτερη τριμηνιαία πτώση από τη Μαύρη Δευτέρα του Οκτωβρίου του 1987, της τάξης των 100 περίπου μονάδων βάσης. Σε χαμηλό έξι εβδομάδων και η απόδοση του αμερικανικού 10ετούς, με πτώση περίπου 26 μονάδων βάσης, κοντά στο 3,5%.

Στην ευρωπαϊκή αγορά, η απόδοση του γερμανικού 10ετούς περιορίστηκε στο 2,24%, ενώ στην ευρωπαϊκή ηπειρότητα οι αποδόσεις ελληνικών και ιταλικών 10ετών περιορίστηκαν κοντά στο 4,15%.

Ο δείκτης δολαρίου υποχωρεί περίπου μία ποσοστιαία μονάδα κοντά στις 103 μονάδες, ενώ αντίθετα ο χρυσός ενισχύθηκε περίπου 2,5% ξεπερνώντας το φράγμα των 1.900 δολαρίων η ουγκιά.

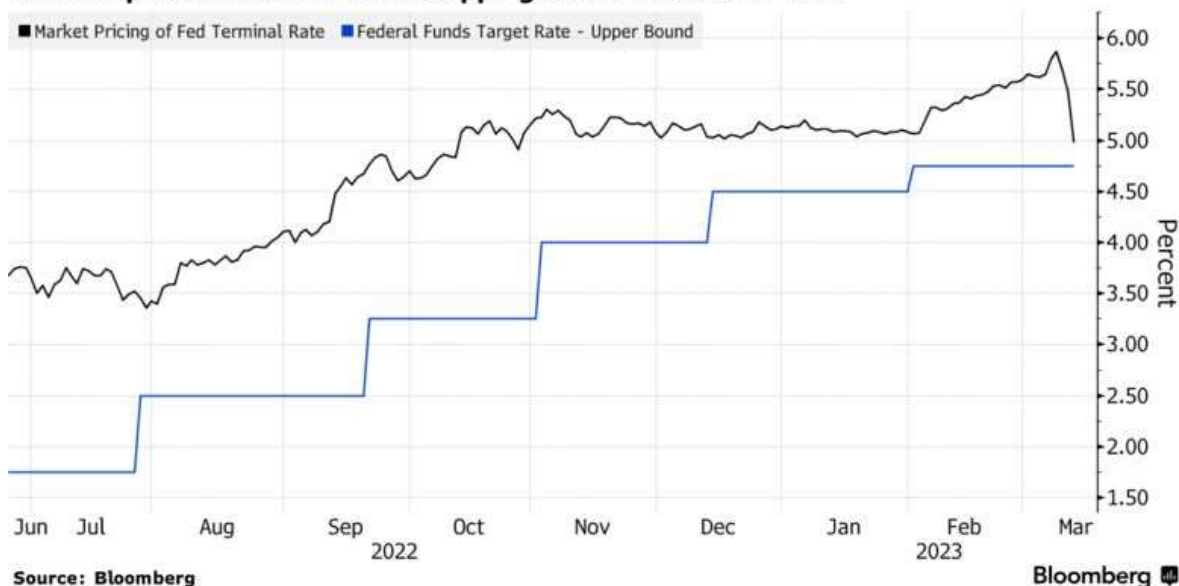
Η όλη αναστάτωση αλλάζει τώρα και τις προοπτικές της νομισματικής πολιτικής. Οι αγορές swaps προεξοφλούν τώρα μία πιθανότητα μικρότερη από 50% για αύξηση των επιτοκίων από την Fed κατά 25 μονάδες βάσης στη συνεδρίαση του Μαρτίου. Η Goldman Sachs εκτιμά ότι η Fed δεν θα κάνει κίνηση μετά την κατάρρευση της SVB, τη στιγμή που μόλις πριν από λίγες ημέρες η ομιλία του προέδρου της κεντρικής τράπεζας των ΗΠΑ, Τζερόμι Πάουελ, είχε αφήσει ανοικτό το ενδεχόμενο ακόμη και μίας επιτοκιακής αύξησης των 50 μονάδων βάσης. Συνέχεια...

Από την άλλη πλευρά, ο S&P 500 επέστρεψε σε άνοδο, αντιστρέφοντας την αρχική του πτώση, ενώ και ο δείκτης υψηλής τεχνολογίας Nasdaq κατέγραψε άνοδο 2% τη μεγαλύτερη σε διάρκεια εβδομάδας. Ο Αμερικανός πρόεδρος Τζο Μπάιντεν δεσμεύθηκε σε πιο ισχυρό ρυθμιστικό πλαίσιο για τις αμερικανικές τράπεζες, ενώ καθησύχασε τους καταθέτες ότι τα χρήματά τους είναι ασφαλή.

«Το πρόβλημα είναι ότι κανένας δεν θέλει να είναι ο τελευταίος στο δωμάτιο που θα κλείσει τα φώτα. Με άλλα λόγια, εφόσον υπάρχει πρόβλημα σε μία τράπεζα, ο φόβος είναι υπαρκτός. Αμέσως όλοι σπεύδουν να αποσύρουν τις καταθέσεις τους», αναφέρει η Mayra Rodriguez Valladares της MRV Associates.

Traders Scale Back Fed Rate-Hike Bets

Markets price in central bank stopping at 5% in wake of SVB



Η υπουργός Οικονομικών Τζάνετ Γέλεν δήλωσε ότι θα προστατευθούν όλοι οι καταθέτες της SVB. Στα μέτρα της κυβέρνησης περιλαμβάνεται και ένα νέο πρόγραμμα χορήγησης δανείων το οποίο θα είναι αρκετά μεγάλο για να προστατεύσει τους ανασφάλιστους καταθέτες στο ευρύτερο τραπεζικό σύστημα.

«Το θέμα είναι ότι ενώ η Fed και η αμερικανική κυβέρνηση κάνει τα πάντα από πλευράς ρευστότητας και καταθετών, έως ότου σταθεροποιηθούν οι τραπεζικές μετοχές, η όλη κατάσταση καταδεικνύει ότι δεν υπάρχει εμπιστοσύνη στο χρηματοπιστωτικό σύστημα», αναφέρει ο Qunicy Krosby, στρατηγικός αναλυτής της Financial.

Πηγή: Money Review



Ο πυρετός του λευκού χρυσού: Πώς ο αγώνας για πρώτες ύλες θα αναδιαμορφώσει τον κόσμο

Δεν υπάρχουν πολλά μέρη στη Γη τόσο μακριά από το ευρωπαϊκό κέντρο λήψης αποφάσεων στις Βρυξέλλες, όπως το Salar de Atacama της Χιλή. Στο τραχύ, αυτό απόκοσμο τοπίο στα δυτικά των βουνών των Άνδεων, βρίσκονται αλυκές που καλύπτουν μία έκταση 1.200 τετραγωνικών μιλίων. Και αυτή ακριβώς η «αλμυρή έρημος», 11.000 χιλιόμετρα μακριά από τη βελγική πρωτεύουσα, έχει όλα [σχεδόν] τα πλούτη που θέλουν απεγνωσμένα οι ηγέτες της ΕΕ.

Όπως γράφει το Politico, οι εταιρείες εξόρυξης, που δραστηριοποιούνται στο Salar, φέρνουν αλμυρό νερό από υπόγειες λίμνες και το εξατμίζουν σε γιγάντιες λεκάνες και στη συνέχεια επεξεργάζονται το προϊόν που προκύπτει για να εξαγάγουν τη πολυπόθητη αγαθή, το λίθιο.

Το μαλακό, ασημί μέταλλο ταξινομείται από την ΕΕ ως «κρίσιμη πρώτη ύλη», και εντάσσεται σε μια ομάδα υλικών ζωτικής σημασίας για τη μετάβαση από τα ορυκτά καύσιμα σε καθαρότερη ενέργεια.

Συχνά αποκαλούμενος «λευκός χρυσός» επειδή έχει μεγάλη παγκόσμια ζήτηση, το λίθιο είναι βασικό συστατικό των επαναφορτιζόμενων μπαταριών που απαιτούνται για τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα και τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας που θα είναι απαραίτητες καθώς η Ευρώπη θα στραφεί προς την αιολική και ηλιακή ενέργεια.

Εκτίναξη της ζήτησης

Η ΕΕ εκτιμά ότι μέχρι το 2050, η ζήτησή της για λίθιο θα είναι 57 φορές μεγαλύτερη από αυτή που είναι σήμερα και οι πρώτες ύλες θα είναι σύντομα τόσο σημαντικές όσο το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο. Υπάρχει μόνο ένα πρόβλημα: η Ευρώπη δεν έχει πολλά. Αλλά η Κίνα έχει...

Μάλιστα, το Politico υπογραμμίζει ότι η έλλειψη αξιόπιστης εγχώριας προμήθειας ορυκτών καυσίμων στην Ευρώπη την άφησε επικίνδυνα ευάλωτη τον περασμένο χρόνο, καθώς η Ρωσία διέκοψε τις προμήθειες φυσικού αερίου ως αντίποινα για τις κυρώσεις για τον πόλεμο στην Ουκρανία.

Πιέσεις made in China

Ο φόβος στις Βρυξέλλες τώρα είναι ότι η Κίνα θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει τον κυρίαρχο ρόλο της στις αλυσίδες εφοδιασμού πρώτων υλών για να ασκήσει παρόμοια πίεση στο μέλλον.

«Πρέπει να αρχίσουμε να κινούμαστε αμέσως για να αποφύγουμε την αντικατάσταση μιας εξάρτησης με μια άλλη», δήλωσε χαρακτηριστικά στο Politico ο Επίτροπος Βιομηχανίας της ΕΕ Τιερί Μπρετόν. «Είχαμε [γεωπολιτική] εξάρτηση από ορυκτά καύσιμα και αν δεν ενεργήσουμε τώρα, θα έχουμε εξάρτηση από κρίσιμες πρώτες ύλες».

Αυτή τη φορά οι Ευρωπαίοι δεν το αφήνουν στην τύχη.

Τον Δεκέμβριο, οι εμπορικοί διαπραγματευτές της ΕΕ εξασφάλισαν μια νέα συμφωνία με τη Χιλή, η οποία σύμφωνα με τους αναλυτές έχει την πιο άφθονη προσφορά λιθίου υψηλής ποιότητας στον κόσμο.

Τον Ιανουάριο, ο γερμανός καγκελάριος Όλαφ Σολτς σταμάτησε στο Σαντιάγο ως μέρος μιας τετραήμερης περιόδου στη Νότια Αμερική, επιστρέφοντας με μια ανανεωμένη «Γερμανοχιλιανή συνεργασία για την εξόρυξη, τις πρώτες ύλες και την κυκλική οικονομία».

Η στρατηγική στις Βρυξέλλες

Και αυτόν τον μήνα, οι Βρυξέλλες πρόκειται να χαράξουν μια στρατηγική για την εξασφάλιση των γραμμών εφοδιασμού τους με λίθιο, σπάνιες γαίες και άλλα βασικά ορυκτά.

Ο νόμος περί κρίσιμων πρώτων υλών θα περιλαμβάνει ένα σχέδιο για την ενίσχυση της ικανότητας εξόρυξης και διύλισης της ίδιας της ΕΕ. Θα έχει επίσης στόχο να δώσει στις χώρες της ΕΕ έναν οδικό χάρτη για την πλοήγηση σε αυτή τη νέα διεθνή μάχη εξουσίας για τα ορυκτά.

Οι νέοι πρωταγωνιστές

Ένα νέο καστ χωρών αναλαμβάνει μεγάλο ρόλο στην νέα εποχή.

Η Χιλή και η Αυστραλία είναι σημαντικοί παίκτες στο λίθιο, ενώ η Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό παράγει το 70% του παγκόσμιου κοβαλτίου. Αλλά πάνω από όλα, όταν πρόκειται για αλυσίδες εφοδιασμού πρώτων υλών, κυριαρχεί η Κίνα.

Είναι ο προορισμός εξαγωγής του 85% του λιθίου της Αυστραλίας, το μέρος όπου η πρώτη ύλη εξευγενίζεται σε χρήσιμα συστατικά. Από το 2020, οι κινεζικές εταιρείες κατέχουν ή χρηματοδοτούν 15 από τα 19 ορυχεία κοβαλτίου στη ΛΑΚ.

Ακόμη και στη Χιλή, όπου η παραγωγή λιθίου κυριαρχείται από την αμερικανική εταιρεία εξόρυξης Albemarle και τη χιλιανή εταιρεία SQM, ουδείς μπορεί να ξεφύγει από το Πεκίνο.

Η κινεζική εταιρεία εξόρυξης Tianqi κατέχει περισσότερο από το ένα πέμπτο των μετοχών της SQM. «Έχουν ήδη το πόδι στην πόρτα», είπε ο Daniel Jimenez, αναλυτής αγοράς και πρώην αντιπρόεδρος της χιλιανής εταιρείας χημικών και εξορυκτικών προϊόντων SQM. «Έχουν ήδη ένα συγκεκριμένο πλεονέκτημα».

Η κινεζική κυριαρχία

Η κυριαρχία της Κίνας βρίσκεται σε εξέλιξη εδώ και πολύ καιρό. Η στρατηγική σημασία των σπάνιων γαιών – μια ομάδα μεταλλικών στοιχείων που χρειάζονται για τους μόνιμους μαγνήτες σε οτιδήποτε, από ανεμογεννήτριες έως κινητήρες ηλεκτρικών αυτοκινήτων – αναγνωρίστηκε από το Πεκίνο ήδη από τη δεκαετία του 1980.

Συνέχεια...

Η Ευρώπη και οι ΗΠΑ προσπαθούν τώρα να καλύψουν τη διαφορά, δήλωσε η Τζέιν Νακάνο, πρόην σύμβουλος του αμερικανικού τμήματος ενέργειας και τώρα ανώτερος συνεργάτης στο Κέντρο Στρατηγικών και Διεθνών Μελετών. «Όμως όλοι είναι πίσω από την Κίνα».

Το Πεκίνο ελέγχει το 60% της παγκόσμιας παραγωγής σπάνιων γαιών, αλλά η ισχυρή του θέση δεν είναι απλώς μια ευλογία της γεωγραφίας.

Η Κίνα κυριαρχεί επίσης όσον αφορά την κατασκευή μπαταριών και ηλιακών πάνελ και, είναι ο παγκόσμιος ηγέτης στη διύλιση βασικών πρώτων υλών. Αυτή είναι η βιομηχανική διαδικασία κατά την οποία τα ορυκτά καθαρίζονται σε χρησιμοποιήσιμα συστατικά για χρήση όχι μόνο στην Κίνα, αλλά σε εξαγωγικούς προορισμούς σε όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένης της Ευρώπης.

«Προς το παρόν, η Κίνα έχει περίπου 80 με 90% μονοπώλιο στη διύλιση λιθίου», δήλωσε ο Μπρετόν. «Και φυσικά, αυτό δημιουργεί μια πολύ ισχυρή εξάρτηση». Το ίδιο ισχύει και για τις σπάνιες γαίες.

Για να ακολουθήσει το μερίδιο 60% των παγκόσμιων αποθεμάτων της, η Κίνα κατέχει ακόμη μεγαλύτερο μερίδιο 90% της παγκόσμιας ικανότητας επεξεργασίας σπάνιων γαιών και παράγει σχεδόν όλους — το 98% — των μόνιμων μαγνητών της ΕΕ.

Τα μαθήματα από τη Ρωσία

Η εμπειρία της ΕΕ από την κρίση του ρωσικού φυσικού αερίου το 2022 έχει φέρει στο επίκεντρο τους κινδύνους για την αλυσίδα εφοδιασμού καθαρής ενέργειας.

Τι θα γινόταν αν, για παράδειγμα, η Κίνα εισέβαλε στην Ταϊβάν; Μπορεί το Πεκίνο να απειλήσει να διακόψει τις προμήθειες σπάνιων γαιών στην Ευρώπη; Τι θα σήμαινε αυτό για τις αναδυόμενες πράσινες βιομηχανίες της Ευρώπης, τους κατασκευαστές ηλεκτρικών αυτοκινήτων, την ενεργειακή της ασφάλεια και ακόμη και τους καθαρούς μηδενικούς κλιματικούς στόχους της;

Η ιδέα δεν είναι τόσο τραβηγμένη. Όπως εκτιμά το Politico, το 2010, η Κίνα διέκοψε για λίγο τις εξαγωγές σπάνιων γαιών στην Ιαπωνία εν μέσω εντάσεων για αμφισβητούμενα νησιά — μια προειδοποιητική βολή που αναφέρεται συχνά από τους αναλυτές ως ένδειξη ότι οι αλυσίδες εφοδιασμού πρώτων υλών θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως γεωπολιτικό όπλο.

Ωστόσο, παρά την κόκκινη σημαία, η εξάρτηση της ΕΕ από την Κίνα για πρώτες ύλες παραμένει «ακόμη υψηλότερη από ό,τι ήταν ποτέ η εξάρτηση από το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο στην περιοχή του Κόλπου», δήλωσε ο Frank Umbach, πρόην σύμβουλος της γερμανικής κυβέρνησης και διευθυντής έρευνας στο King's College.

Διαφοροποίηση της προσφοράς

Ο νόμος των Βρυξελλών για τις κρίσιμες πρώτες ύλες έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει την Ευρώπη να καλύψει το χαμένο έδαφος.

Σύμφωνα με το προσχέδιο του νόμου που αποκαλύπτει το Politico, παράλληλα με τα μέτρα για την ενίσχυση της εγχώριας εξόρυξης, διύλισης και ανακύκλωσης της ΕΕ, ο νόμος στοχεύει επίσης να προστατεύσει τις ευρωπαϊκές χώρες απέναντι στο ενδεχόμενο να υπάρξουν διακοπές στον εφοδιασμό κρίσιμων πρώτων υλών τους.

Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει τη συγκέντρωση αποθεμάτων, για παράδειγμα.

Επιπλέον αυτού, θα θέσει τις διεθνείς συμμαχίες στο επίκεντρο των προσπαθειών για τον περιορισμό της εξάρτησης από την Κίνα. Η πράξη θα παράσχει επίσημη υποστήριξη της ΕΕ για «στρατηγικές συνεργασίες» με τρίτες χώρες πλούσιες σε πόρους για «διαφοροποίηση της προμήθειας [της ΕΕ] στρατηγικών πρώτων υλών», αναφέρει το προσχέδιο του εγγράφου.

Η παρακολούθηση των αλυσίδων εφοδιασμού πρώτων υλών για τη δημιουργία ενός συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης για πιθανές ελλείψεις θα είναι επίσης καθοριστικής σημασίας, δήλωσε αξιωματούχος της Επιτροπής που γνωρίζει τις προετοιμασίες για τη δημοσίευσή του.

«Η παρακολούθηση δεν είναι κάτι που έχουμε κάνει προληπτικά και αυτό είναι ένα από τα βασικά στοιχεία», είπε ο αξιωματούχος, προσθέτοντας ότι στα μέτρα πιθανότατα θα περιλαμβάνεται ένα σχέδιο δράσης για απαντήσεις σε όλη την ΕΕ όταν εντοπιστούν πιθανές ελλείψεις.

«Αν δούμε ότι βασιζόμαστε πάρα πολύ σε ένα συγκεκριμένο μέρος ή σε μια συγκεκριμένη πρώτη ύλη από έναν ή δύο προμηθευτές, τότε είτε από την ΕΕ είτε από άλλους εμπορικούς εταίρους μπορούμε να αρχίσουμε να καλύπτουμε αυτά τα κενά», είπε ο αξιωματούχος.

Λίγοι πόροι

Όμως η Ευρώπη δεν μπορεί να είναι αυτόρκτη. Ενώ η Πορτογαλία έχει σημαντικά αποθέματα λιθίου και η Σουηδία ανήγγειλε πρόσφατα τη δυνατότητα ενός τεράστιου κοιτάσματος μετάλλων σπάνιων γαιών, σύμφωνα με τον Μπρετόν η Ευρώπη έχει μόνο το 30% περίπου των κρίσιμων αναγκών της σε πρώτες ύλες διαθέσιμες εντός των συνόρων της.

Καθώς οι εξορυκτικές δραστηριότητες έχουν χρόνο παράδοσης 10 έως 15 ετών, η σημασία των διεθνών συνεργασιών για την αντιμετώπιση της Κίνας είναι ξεκάθαρη. «Πρέπει προφανώς να αρχίσουμε να δημιουργούμε συμμαχίες», είπε ο Μπρετόν.

Η ΕΕ βρίσκεται ήδη σε συνομιλίες με την Ουάσιγκτον σχετικά με τη δημιουργία μιας «λέσχης» πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας και η νέα πράξη πρόκειται να κλιμακώσει τις προσπάθειες για τη διασφάλιση της ασφάλειας της Ευρώπης μέσω μιας ενρύτερης διεθνούς αλυσίδας εφοδιασμού. Η Επιτροπή συνομιλεί τακτικά με τις ΗΠΑ, την Ιαπωνία και τον Καναδά για αυτό το θέμα, σύμφωνα με τον προαναφερθέντα αξιωματούχο.

Ο Τζο Μπίαντεν και η Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν είχαν συνομιλίες πριν από τη δημοσίευση του νόμου για μια κρίσιμη συμφωνία ορυκτών που θα βοηθήσει τις δύο πλευρές να δημιουργήσουν ανθεκτικές αλυσίδες εφοδιασμού για μπαταρίες ηλεκτρικών οχημάτων.

Ο νέος δρόμος του Μεταξίου

Στην Αφρική, η Κίνα έχει ήδη καταστήσει την εξόρυξη πρώτων υλών βασικό πυλώνα της επενδυτικής της στρατηγικής «Belt and Road». Η ΕΕ θα μπορούσε να δυσκολευτεί περισσότερο να ανταγωνιστεί εκεί με το δικό της νεοεμφανιζόμενο επενδυτικό πρόγραμμα «Global Gateway».

«Ας ελπίσουμε ότι οι ΗΠΑ και η Ευρώπη μπορούν να διαδραματίσουν πολύ μεγαλύτερο ρόλο ως αξιόπιστες εναλλακτικές λύσεις» για επενδύσεις σε έργα εξόρυξης «ώστε οι χώρες να μην πάνε στην Κίνα», δήλωσε ο Jacob Gunter από το γερμανικό Ινστιτούτο Mercator για τις Κινεζικές Σπουδές.

Διότι αυτή τη στιγμή, είπε, η Κίνα είναι η μόνη επιλογή».

Τεράστια ζήτηση

Η Trafigura εκτιμά ότι η ζήτηση για ανθρακικό λίθιο θα φτάσει φέτος τους 800.000 τόνους, ξεπερνώντας την προσφορά κατά 140.000 τόνους. Η εταιρεία προβλέπει επίσης ότι η ζήτηση θα αυξηθεί επιπλέον κατά 200.000-250.000 τόνους σε ετήσια βάση μέχρι το 2025.

Ένας από τους κινδύνους που δημιουργούνται από την εξέλιξη αυτή είναι ότι η πολύ συγκεντρωμένη προσφορά μπορεί να αυξήσει πολύ ψηλά τις τιμές σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, με αποτέλεσμα οι δυνητικοί τελικοί πελάτες — κυρίως οι αυτοκινητοβιομηχανίες — να βάλουν φρένο στις προμήθειες του υλικού.

Ήδη τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα είναι πανάκριβα και οποιαδήποτε αύξηση στο κόστος του λιθίου δημιουργεί ακόμη περισσότερες ανοδικές πιέσεις στις τιμές. Είναι ενδεικτικό ότι η μέση τιμή ηλεκτροκίνητων οχημάτων (EV) αυξήθηκε κατά 15,6% τον Αύγουστο σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πέρυσι. Πλέον φτάνει τα 66.000 δολάρια, σύμφωνα με την αμερικανική εταιρεία που ειδικεύεται στις μελέτες για την αγορά αυτοκινήτου, την Kelley Blue Book. Η μέση αυτή τιμή είναι κατά 18.000 δολάρια πιο υψηλή από τη μέση τιμή συμβατικών οχημάτων, αναφέρει η αμερικανική εταιρεία. Οι αυτοκινητοβιομηχανίες αναγκαστικά χρειάζονται πολύ μεγαλύτερες ποσότητες λιθίου από όσο άλλοι κατασκευαστές προϊόντων, όπως είναι για παράδειγμα οι κατασκευαστές κινητών τηλεφώνων.

Οι τιμές

Την ίδια στιγμή, αλλάζοντας πολλά στην αγορά (trading) για το λίθιο, καθώς συγκεντρώνει όλο και μεγαλύτερη προσοχή από μεγάλες εταιρείες του κλάδου. Μέχρι πρόσφατα οι αγορές και πωλήσεις λιθίου ήταν πολύ πιο δύσκολες. Όπως εξηγεί το Bloomberg, οι τιμές ήταν προκαθορισμένες σε συμβόλαια μακροπρόθεσμης διάρκειας ανάμεσα στους πολύ λίγους παραγωγούς και τους πελάτες τους, χωρίς να υπάρχει ανάγκη για μεσάζοντες.

Τώρα η μεγάλη ζήτηση αλλάζει και την πρακτική αυτή. Πολλές συμφωνίες για την προμήθεια λιθίου έχουν πλέον σημαντικά μικρότερη διάρκεια, με τις τιμές να καταγράφουν μεγαλύτερες μεταβολές καθώς είναι συνδεδεμένες με τη λεγόμενη αγορά σπρωτ (βραχυπρόθεσμα συμβόλαια), όπως δείχνουν στοιχεία του Bloomberg. Πλέον χρηματιστήρια από το Σικάγο μέχρι τη Σγκαπούρη αρχίζουν να κάνουν τέτοιες συναλλαγές για συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης.

Οι ίδιες πηγές αναφέρουν ότι η έντονη πλέον κινητικότητα τραβά την προσοχή πανίσχυρων παικτών της αγοράς, όπως είναι η Glencore και η Trafigura. Τέτοιες εταιρείες βγάζουν ήδη πολλά χρήματα πουλώντας και αγοράζοντας πρώτες ύλες, από πετρέλαιο μέχρι χαλκό, και τώρα θέλουν μερίδιο και από το λίθιο.

Πηγή: in.gr